

STARVA FESTIVAL

Zijn de twee ritmes als,

PROJECTVERSLAG

SNAAR FESTIVAL

SNAAR (vernoemd naar de snaartheorie) is een nieuw festival dat de verbinding tussen muziek en wetenschap zoekt. De raakvlakken tussen muziek en wetenschap staan de laatste jaren veel in de belangstelling, vooral de raakvlakken met psychologie en neurologie. Een festival waarin de verbinding tussen muziek en alle soorten wetenschap op een toegankelijke manier centraal staat, bestond echter nog niet in Nederland. Daarom heeft de Utrechtse violiste Merel Vercammen het initiatief genomen voor **SNAAR**. De eerste editie vond plaats op 28 mei 2022 in TivoliVredenburg, Utrecht.

Reacties uit publieksenquête:

“Vermakelijk en ontroerend, waarbij de wetenschap vaak voor het eerste zorgde en de muziek voor het tweede.”

“Een veelzijdig programma: grappig, mooi, leerzaam. Feel good.”

“Originele invalshoek, goede muziek en een aangenaam gemengd samengesteld publiek.”

Missie

SNAAR ziet veel raakvlakken tussen muziek en wetenschap. Voor ons is zowel wetenschap als muziek ongelooflijk inspirerend en wij zien vele dwarsverbanden. Ons enthousiasme hierover willen we met zoveel mogelijk mensen van verschillende achtergronden delen. **De missie van SNAAR is het delen van de fascinatie voor wetenschap en muziek op een zo toegankelijk mogelijke manier.**

Pianist Mengjie Han en prof. Henkjan Honing tijdens Muzikale dieren

Reactie prof. Henkjan Honing (Universiteit van Amsterdam): *“De voorstelling Muzikale dieren was voor mij een relatief nieuwe ervaring. Hoewel ik eerder met musici op het podium stond was dit vaak in de vorm waar de musici ondersteunend waren aan het verhaal dat verteld werd. In de opzet voor het SNAAR festival was dat precies andersom. Drie componisten maakten een compositie over een in hun ogen ‘muzikaal’ dier; de keuze was vrij. Voor mij de uitdaging om e.e.a. tot een logisch en informatief geheel te maken. Die omgekeerde volgende: eerst de muziek dan het wetenschappelijke verhaal, werkte voor mij heel verfrissend. Daarnaast is het samenwerken met topmusici een feest, tijdens de repetities maar vooral op het podium: het zoeken naar de juiste vorm en timing van e.e.a. maakte het voor mij, en hopelijk ook voor het publiek een belevenis.”*

Visie

SNAAR wil publiek dat niet de weg vindt naar traditionele klassieke concerten inspireren met toegankelijke en zo interactief mogelijke programmering. Ons doel was om een succesvol festival op te zetten waarbij het publiek kennis maakt met de verbindingen tussen wetenschap en muziek. En passant maakt ons publiek kennis met muziek van hoge kwaliteit, de beste (jonge) musici, en gefundeerde wetenschap.

Reacties uit publieksenquête:

“Leuk, vernieuwend, interessant programma met combinatie muziek, tekst en beeld. Goede kwaliteit van de muziek. Van de onderdelen die ik bezocht, was de presentatie goed.”

“Verrassend, verfrissend, geweldig zoveel jonge wetenschappers en musici, een bijzondere vondst om wetenschap en muziek op deze manier te verbinden.”

“Vernieuwend en boeiend en ook gewoon mooi.”

“Goed geprogrammeerd, origineel thema.”

Vernieuwing

SNAAR wil mensen inspireren én voeden met gefundeerde, genuanceerde, actuele wetenschap die gerelateerd is aan muziek. Om dit te realiseren werd aan elk onderdeel van het festival een wetenschappelijke curator verbonden. Deze wetenschappelijke curator ging onder begeleiding van de artistiek leider Merel Vercammen in gesprek met de musici (en eventueel spreker) bij het ontwikkelen van de betreffende voorstelling.

Dit was een intensief voorbereidingstraject voor de nieuwe voorstellingen, maar had wel als resultaat dat de voorstellingen niet top-down tot stand kwamen en sprake was van gedeeld eigenaarschap tussen musici, wetenschappers en organisatie. We wilden wetenschappers de ruimte geven om de laatste ontwikkelingen in hun vakgebied een podium te geven, en als festival daarmee het nieuwste uit de wetenschap presenteren. Publiek werd in sommige gevallen zelf echt proefkonijn; de resultaten van de testjes gaan in sommige gevallen ook gebruikt worden voor echt wetenschappelijk onderzoek.

SNAAR festival verbreedt vanuit de podiumkunsten bovendien het interdisciplinaire spectrum door op een creatieve manier de link met wetenschap te leggen. **SNAAR** hoopt de jonge musici die op het festival spelen te hebben geïnspireerd tot een nog creatievere, interdisciplinaire werkwijze en “out-of-the-box denken” bij hun reguliere concerten en eigen projecten. Naast jonge musici waren ook jonge componisten betrokken; met het Conservatorium van Amsterdam hebben we samengewerkt door compositie-opdrachten voor *Muzikale dieren* en *Snaartheorie* in het curriculum van compositiestudenten op te laten nemen.

Utrechtse Studenten Cantorij tijdens Musica Universalis

Reactie wetenschapper dr. Laura Wesseldijk (Max Planck Institute Frankfurt am Main, Amsterdam UMC, Karolinska Institutet Stockholm):

“Ik vind het SNAAR festival een super goed initiatief, het is heel fijn dat er nu iets bestaat waar resultaten van wetenschappelijk onderzoek over muziek overgebracht kunnen worden op mensen die niet perse in de wetenschap werken, maar wel in muziek geïnteresseerd zijn. Ik heb nog nooit zo’n geïnteresseerd publiek gehad, wat zo erg mee deed en meer wilde weten (stukken beter dan studenten)!”

Het is natuurlijk heel bijzonder eigenlijk om je werk naar muzikaliteit of aspecten van muziek zo tot uiting te kunnen brengen op een podium samen met muzikanten. Dat is toch weer eens wat anders dan achter je computer allerlei cijfers bekijken en vervolgens conclusies trekken over muziek. Het lijkt me een waardevolle ervaring voor iedere wetenschapper!”

Saxofonist Marc Alberto tijdens The secret to creativity

Reactie wetenschapper Laura Kuijper (Universiteit van Leiden):

“Het was ongelooflijk spannend om in zo'n live setting onderzoek te doen. In het lab heb je veel meer controle en mogelijkheden om kinken in de kabel op te lossen. Wat dat betreft is het precies het tegenovergestelde van wat we als wetenschappers gewend zijn, normaliter hebben we tijd om over iets na te denken en een helder verhaal op te schrijven, maar nu moest je on the spot de data interpreteren, en dat ook nog eens doen in begrijpelijk Nederlands in plaats van wetenschappelijk Engels.

Verder vond ik dat de organisatie goed in elkaar zit, met duidelijke afspraken en heldere communicatie. Al met al heel erg bedankt voor de mogelijkheid om aan zoiets gaafs mee te werken, om spreker te mogen zijn, en om een festival van de andere kant mee te maken in plaats van als toeschouwer. Op naar volgende edities!”

[BEKIJK DE AFTERMOVIE](#)

De voorstelling Dear Professor Einstein

--- Programmering ---

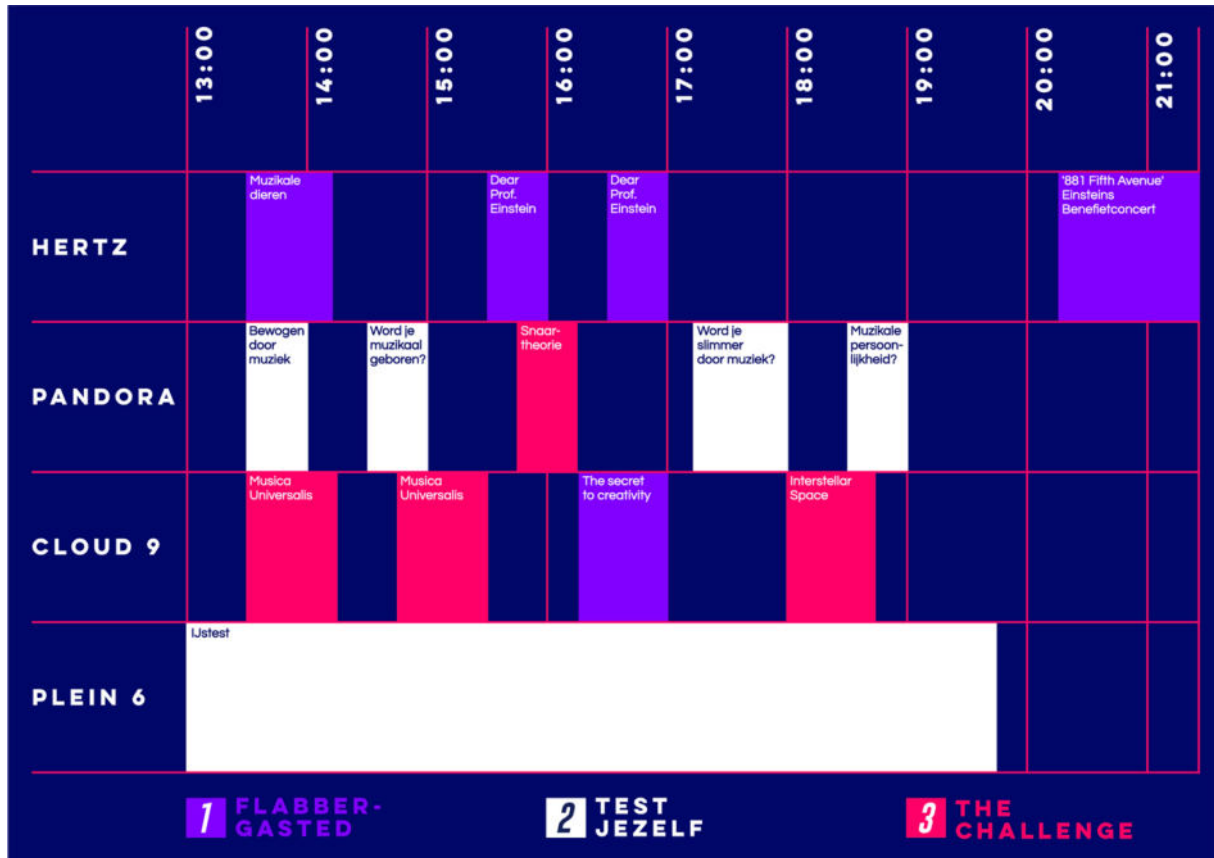
De eerste editie van **SNAAR** centreerde zich rondom de beroemde en briljante natuurkundige Albert Einstein, die ook een groot muzikliefhebber en violist was en daarmee de ideale personificatie is van de verbinding tussen deze domeinen. Het festival vertelde onder meer zijn levensverhaal door middel van een nieuw werk voor koor, viool en ensemble (*Dear Professor Einstein*). De eerste editie van het Snaar Festival vond plaats 100 jaar nadat Einstein de Nobelprijs voor de natuurkunde toegekend kreeg.

Peter Tra, hoofd programmering TivoliVredenburg: *“Grote complimenten en dikke felicitaties voor jullie eerste SNAAR-editie! Het was een heel bijzondere dag, met een uitgelezen programma en een divers publiek. Zo geweldig ook hoe jij met je team de afgelopen ellendige Corona-jaren het festival overeind hebt gehouden en het vervolgens meteen na het her-openen van de wereld uit de startblokken hebt laten schieten. We zijn benieuwd naar meer!”*

Routes

De onderdelen van het festival waren ingedeeld in drie verschillende routes: *Flabbergasted*, *Test jezelf* en *The Challenge*. Publiek kon voorstellingen uit meerdere routes bezoeken; routes als smaken waar men uit kan kiezen.

Blokkenschema

Reacties uit publieksenquête:
“Verrassende inzichten!”

“Erg leuk. Prikkelend, afwisselend, uitdagend.”

“Heel afwisselend en interessant programma. Jammer dat het niet mogelijk was alles bij te wonen, omdat sommige programmaonderdelen overlaptten.”

Flabbergasted

- *Dear professor Einstein*

Een muzikale vertelling van 25 minuten gebaseerd op briefwisselingen tussen kinderen en Albert Einstein. In de brieven komt de kwetsbaarheid van de mens en hoe wij ons als mens verhouden tot de grote vraagstukken op een ontwapenende manier naar voren. Gebeurtenissen uit Einstein's leven werden in de compositie afgewisseld met brieffragmenten. Het libretto werd ondersteund door bewegende visuals van brieffragmenten.

Dit nieuwe werk werd geschreven door Mathilde Wantenaar en uitgevoerd door het Nederlands Kamerkoor en zangers van hun talentenkoor NKK NXT o.l.v. Boudewijn Jansen, met Merel Vercammen op viool, Lotus de Vries op altviool, Kalle de Bie op cello, Ramon Lormans op vibrafoon en David Murray op contrabas en basgitaar. Willem Bruls was de librettist. Vormgeving en animaties door Yannick Verweij en Kenza Koutchoukali.

Reacties publiek:

“De mini-opera over Einstein vond ik fantastisch, prachtig gemaakt en uitgevoerd, mooie aanvullende vormgeving.”

“Mooie afwisseling van informatie en muziek. Het stuk met NKK was prachtig! Ook de tekstprojectie die het geheel inhoud gaf.”

“Dear Professor Einstein was een absoluut hoogtepunt.”

- *Muzikale beestjes*

Van bacteriën tot walvissen, van groot tot klein: veel dieren communiceren ook met geluid. Wetenschapper Henkjan Honing (schrijver van het boek “Aap slaat maat”) deed op spannende wijze verslag van zijn fascinerende onderzoek naar

wat ons mensen tot muzikale dieren maakt. Met kakelverse composities door drie compositiestudenten (drie wereldpremières!), gebaseerd op dierengeluiden, mét beeld van het desbetreffende muzikale dier.

Musicus: Mengjie Han, prijswinnaar van het Liszt Concours Utrecht

Wetenschappelijke curator en presentator: Henkjan Honing

- *The secret to creativity*

“The secret to creativity is knowing how to hide your sources” is een bekende quote van Albert Einstein. Dit concert was gebaseerd op geleende bronnen: het bestond volledig uit improvisaties gebaseerd op input vanuit het publiek én improvisaties gebaseerd op muzikaal materiaal dat geleend is van Einstein’s favoriete componisten. Een explosie van creativiteit.

Musici: Wilco Oomkes, Marc Alberto, Farid Sheek, Bart Wijtman

Presentator: Wilfried de Jong

- *Musica Universalis*

De wiskundige en filosoof Pythagoras was de eerste die het idee had dat de planeten in harmonie met elkaar zijn volgens eenzelfde verhouding als de intervallen in muziek. Dit oude filosofische concept werd door Plato en Johannes Kepler verder uitgewerkt. Bij **SNAAR** keek het publiek naar indrukwekkende visuals: historische tekeningen werden door middel van animaties op subtiële wijze tot leven gebracht. Met teksten van Kircher, Cicero, Kepler en Maria Celeste Galileo (dochter van) en muziek van o.a. Monteverdi en Sweelinck over dit onderwerp.

Musici: Utrechtse Studenten Cantorij o.l.v. Fokko Oldenhuis - met dank aan steun van de Universiteit Utrecht

Wetenschappelijke curator: Jonas van Tol (universitair docent vroegmoderne geschiedenis aan de UvA)

Vormgeving: Yannick Verweij

- *Benefietconcert '881 Fifth Avenue': een jaren '30 revival van het benefietconcert van Einstein*

Op dit adres in de Verenigde Staten organiseerde Einstein in 1934 een benefietconcert ter ondersteuning van zijn collega's die in Berlijn in Nazi-Duitsland waren achtergebleven. **SNAAR** vond het programmaboekje van dit concert terug en bracht het repertoire van die avond opnieuw tot leven.

Bij het originele concert werd door de gevluchte Einstein geld ingezameld voor achtergebleven wetenschappers. In de versie op **SNAAR** was er een collecte voor een goed doel dat zich inzet voor vluchteling-studenten (Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF) en Beethoven werd gespeeld door een Oekraïense vluchteling, het negentienjarige pianotalent Anastasiya Bogodistaya.

De werken die Einstein destijds speelde werden gekoppeld aan dit specifieke moment in de geschiedenis. Eveline van Rijswijk (Universiteit van Nederland) vertelde over de stand van de wetenschap toen Einstein vertrok uit Duitsland, de persoonlijke beweegredenen van en omstandigheden rond Einstein, en de invloed van Einstein op de wetenschap nu. Bij wijze van toegift speelde Pynarello nog een deel Mozart waarbij publiek op het podium tussen de musici mocht zitten.

Musici: Pynarello, Emma Rooijackers (prijswinnaar van het Oscar Back vioolconcours), Merel Vercammen, Anastasiya Bogodistaya, David Jansen

The Challenge

- *Snaartheorie*

Natuurkundige Jan de Boer legde uit dat elementaire deeltjes zich gedragen als de boventonen van een trillende snaar en hoe hiermee verschillende theorieën samenkomen, waaronder de algemene relativiteitstheorie waar Einstein de grondlegger van was. Contrabassist James Oesi illustreerde het principe van boventonen met improvisaties en een nieuwe werk geschreven door een compositiestudent van het Conservatorium van Amsterdam: Henryk Golden (wereldpremière). Deze voorstelling is ontwikkeld in samenwerking met het Nikhef (Nationaal instituut voor subatomaire fysica).

Musicus: contrabassist James Oesi

Presentator: snaartheoreticus Jan de Boer

Wetenschappelijke curator: Martijn van Calmthout

Reactie wetenschapper Jan de Boer (UvA): *"Het was een hele bijzondere ervaring om aan het SNAAR festival mee te werken. Het was voor mijn een stap ver uit mijn comfortzone om samen met een klassieke contrabassist op te treden. Ik vond het heel opmerkelijk dat je elkaar, ondanks de totaal verschillende achtergrond, na een bescheiden voorbereiding toch op de een of andere manier begint aan te voelen. Het optreden zelf had voor mij bijna iets magisch. Samen met de professionele ondersteuning was het voor mij een onvergetelijke ervaring. Ik hoop dat het publiek het ook als iets bijzonders heeft ervaren en dat het SNAAR festival in te toekomst deze unieke combinatie van wetenschap en muziek kan blijven aanbieden."*

Reactie contrabassist James Oesi: “Om samen met wetenschappers te werken aan een voorstelling waarin iets wat best abstract is en niet ongecompliceerd toegankelijk te maken voor een publiek door middel van muziek was een ontzettend verfrissende en plezierige ervaring!”

- *Interstellar Space*

Tijdens deze voorstelling namen Rob van den Berg (Naturalis) en jazzgroep Trifid het publiek mee op een reis door de ruimte die uitkwam bij Saturnus. Daar vingen de NASA en de ESA recent golven op van een maan van Saturnus met speciale eigenschappen; op Enceladus spuit water vanuit geisers naar de oppervlakte. De maan heeft daardoor een laag ijs. Trifid schreef muziek waarbij ze samenspelen met de opgevangen golven van deze maan, omgezet in geluidsgolven.

*Tijdens **SNAAR** speelde Trifid een aangepaste versie van de bestaande voorstelling Interstellar Space.*

Musicici: Trifid: accordeonist Rik Cornelissen, vibrafonist Vincent Houdijk en contrabassist Maciej Domaradzki

Presentator: Rob van den Berg

Test jezelf

Rebecca Schaefer, muziekcognitie-wetenschapper en lid van de Raad van Toezicht van Stichting Resonance, is de wetenschappelijke curator van deze route. Dankzij een toekenning van de NWO heeft zij een wetenschappelijk team kunnen samenstellen (1 assistent en 3 studenten) dat haar bij de ontwikkeling van deze voorstellingen heeft geholpen. Ook hebben vier studenten op de festivaldag zelf ondersteuning geboden. Voor alle testen was toestemming van de ethische commissie van de Universiteit Leiden.

- *Wat is jouw muzikale persoonlijkheid?*

Wat is het verband tussen persoonlijkheid en muziekvoorkeur? Publiek kreeg via de eigen telefoon een korte persoonlijkheidstest en mocht daarna vier verschillende muziekgenres een rating geven. Na afloop kon men teruglezen waarom bepaalde muziek goed bij je persoonlijkheid zou kunnen passen. Dit is ook nog terug te lezen op de website snaarfestival.nl. Is je muziekvoorkeur goed voorspeld?

Musici: DAV.: band van het Conservatorium van Amsterdam, Ties Mellema

Presentatie: Wilfried de Jong en Rebecca Schaefer

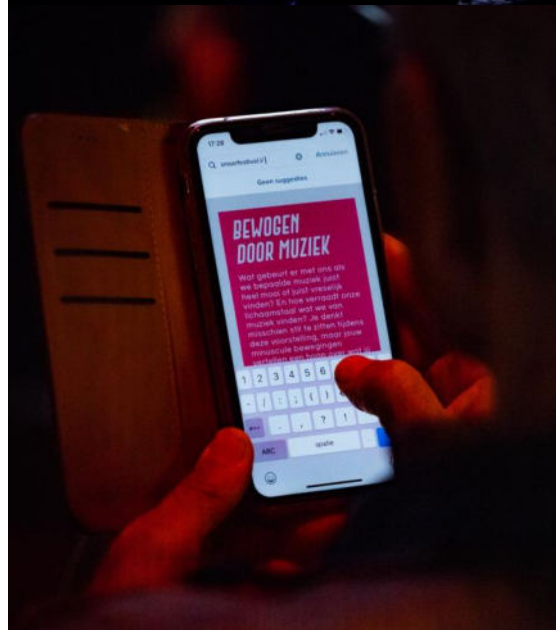
- *Moved by music*

Wat gebeurt er met ons als we bepaalde muziek juist heel mooi of juist vreselijk vinden? En hoe verraaft onze lichaamstaal wat we van muziek vinden? Tijdens deze voorstelling werden de minuscule bewegingen van het publiek tijdens het luisteren naar muziek gemeten met een app op de telefoon die in een speciaal tasje om de nek hing. Met behulp van een bestaande app die gemaakt is door onderzoekers van de Universiteit van Oslo.

Musici: jongNBE

Presentatie: Rebecca Schaefer

Wetenschappelijke curator: naast Rebecca Schaeffer en haar team ook Alexander Refsum Jensenius en Finn Upham (Universiteit van Oslo)

- *Word je slimmer door muziek?*

Ga je beter presteren door het luisteren naar muziek? Publiek kon de laatste inzichten over dit onderwerp leren tijdens deze interactieve voorstelling over de invloed van muziek op het brein. Inclusief *mythbusting* van het ‘Mozart effect’; van luisteren naar muziek van Mozart word je niet per se slimmer, maar hoe werkt het dan wel?

Gebaseerd op een bestaande voorstelling, aangepast naar de laatste wetenschappelijke inzichten.

Musici: Elizabeth Jaxon (harp)

Presentator: Laura Kuijpers (Universiteit Leiden, assistent Rebecca Schaefer)

- *Word je muzikaal geboren?*

Is muzikaliteit genetisch bepaald? Een voorstelling in Klokhuis-stijl voor volwassenen met de nieuwste onderzoeksresultaten uit een grote tweelingstudie in Zweden. Onderzoeker in de moleculaire genetica Laura Wesseldijk vertelde over de invloed van genetische factoren, omgevingsinvloeden en familieinvloeden bij muzikaliteit, gedemonstreerd door de muzikale tweeling Loes en Renee Wijnhoven (Clean Pete). Publiek kreeg muzikale testjes zoals die in onderzoeken naar muzikaliteit gebruikt worden. Is een eeneiige tweeling even muzikaal?

Musici: popduo Clean Pete (een tweeling die beweert niet eeneilig te zijn) op gitaar/zang en cello.

Presentatie: Laura Wesseldijk (VU)

Wetenschappelijke curatoren: Laura Wesseldijk (VU) en Miriam Mosing (University of Melbourne)

Reactie wetenschapper Laura Wesseldijk:

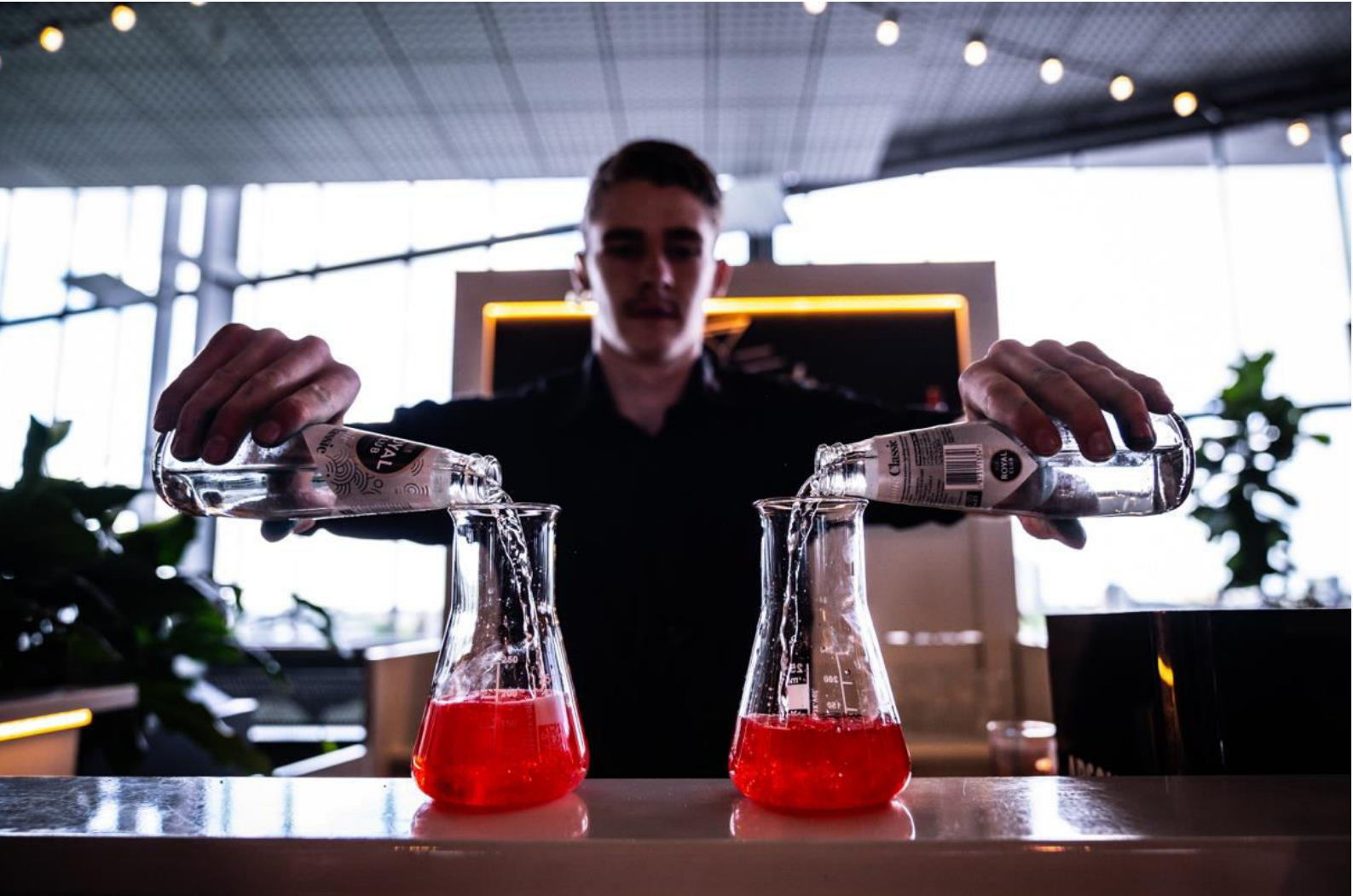
“Ik vond het geweldig om samen met een muzikmakende tweeling op het podium, tweelingonderzoek te bespreken. We hadden het er achteraf over of ze niet vanaf nu altijd naast mij konden muziek spelen terwijl ik op wetenschappelijke conferenties de resultaten van mijn tweelingonderzoek presenteer. We vulden elkaar namelijk echt perfect aan. Ik heb ook erg genoten van de muzikanten knuffel voordat we het podium op gingen, dat werkt goed tegen de zenuwen!”

Reactie uit publieksenquête: *“Genoten van de tweeling Clean Pete in een leuke populairwetenschappelijke context. “*

Randprogrammering

Het centrale plein van het festival (Plein 6) werd levendig gemaakt door standjes met eten en drinken, waaronder een cocktailbar met cocktails uit erlenmeyers, en had ook een wetenschappelijk tintje door de IJstest.

Bij de IJstest werd onderzocht of je het langer volhoudt om je hand in een bak ijswater* te houden als je luistert naar je favoriete muziek. De test werd individueel gedaan en er waren meer dan 60 deelnemers. Deze data wordt onder leiding van Rebecca Schaefer van de Universiteit Leiden verwerkt tot een publicatie.

(*De veiligheid heeft daarbij natuurlijk prioriteit: naast toestemming van de ethische commissie van Universiteit Leiden moesten deelnemers voor deelname een gezondheidsverklaring ondertekenen.)

Omdat de verwachte bezoekersaantallen naar beneden zijn bijgesteld in de aanloop naar het festival is besloten om andere ideeën voor het festivalplein door te schuiven naar een eventuele volgende editie.

Publiek

Het festival heeft zich vooral ingespannen om publiek te bereiken van 18-35 jaar met interesse in wetenschap en/of klassieke muziek, bijvoorbeeld door te adverteren in de podcasts *Onbehaarde Apen* en *Bert ziet Sterren*. De studentenpopulatie die SNAAR onder andere probeert aan te spreken is divers qua culturele achtergrond, sekse, seksuele geaardheid, en geloofsovertuiging.

Het publiek dat naar SNAAR kwam was een mix van verschillende groepen, met name qua leeftijd, en op zicht jonger dan bij reguliere klassieke programmering. Verschillende

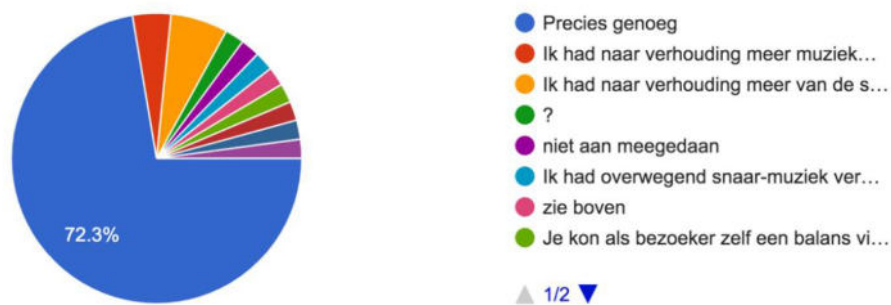
influencers zijn gespot op het festival (o.a. Kraantje Pappie, Lize Korpershoek). De kaartverkoop had een grote piek in de laatste 24 uur; typisch het moment voor een jongere doelgroep om kaarten te kopen voor dit type evenement.

Publieksenquête

We hebben een publieksenquête gemaakt die TivoliVredenburg voor ons verspreid heeft onder kaartkopers. Deze is voornamelijk door het oudere deel van het publiek ingevuld maar geeft toch een interessant beeld. Kaartkopers zijn positief over het festival als geheel (gemiddeld cijfer 7,9), 72% vond de balans tussen muziek en spraak precies genoeg en 86% vond de lengte van de voorstellingen goed (niet te lang, niet te kort). 75% van de respondenten heeft nieuwe inzichten opgedaan en 80% komt zeker naar een nieuwe editie. *Dear Professor Einstein* was de best beoordeelde individuele voorstelling. De respondenten hoorden voornamelijk over het festival via radio, krant, Facebook en nieuwsbrieven.

Hoe vond je de balans tussen muziek en spraak op het festival?

47 responses

Inclusiviteit

Om jongeren met een zo breed mogelijke achtergrond te bereiken, is bij **SNAAR** aandacht besteed aan het bereiken van jonge mensen met een migratie- of vluchtelingenachtergrond. Deze groep kreeg kaarten via de Stichting Welkom in Utrecht, die onder andere culturele uitjes faciliteert voor vluchtelingen in de regio. Met het Benefietconcert, een replica van het benefietconcert dat Einstein gaf toen hij zelf vluchtte uit nazi-Duitsland, werd bovendien het zijn van vluchteling als thema aangesneden. Tijdens dit concert wordt ook geld opgehaald voor Stichting Vluchteling Studenten UAF. Bij zowel de wetenschappers als de artiesten is nagedacht over de genderbalans en andere vertegenwoordiging van diversiteit, zodat diverse groepen zich thuis zouden voelen en konden herkennen in de afspiegeling op het podium. Er waren veel vrouwelijke wetenschappers, presentatoren en musici op het festival, en een aantal musici met een biculturele achtergrond.

Een volgende editie willen wij nog meer inzetten op het bereiken van een cultureel divers publiek door actief samenwerken aan te gaan met studierichtingen met een meer diverse populatie en door wetenschappers van verschillende culturele achtergronden te betrekken

--- Publieksbenadering & marketing ---

Bereik

Het festival beoogde volgens de laatste begroting 500 unieke bezoekers te trekken. Er zijn 634 unieke bezoekers geweest (107 passepartouts, 188 middagkaarten, 111 vrijkaarten voor de middag, 140 kaarten voor het avondconcert, en 88 vrijkaarten voor het avondconcert), waarvan dus 435 betalende unieke bezoekers. Omdat de kaartverkoop (helaas een trend in de culturele sector ten tijde van het festival) laat op gang kwam zijn we guller geweest met vrijkaarten en hebben we bijvoorbeeld een winactie gedaan bij het programma Maatwerk op NPO Radio 4.

De voorstellingen *Dear Professor Einstein* en *Einstein's Benefietconcert* zijn opgenomen door Avondconcert van NPO Radio 4 en inmiddels uitgezonden, waarmee nog eens vele luisteraars bereikt zijn (NPO Radio 4 bereikt rond de 700.000 luisteraars per week).

In eerste instantie is in de marketing ingezet op naamsbekendheid van het festival, door betrokkenheid te creëren met een crowdfundingcampagne die van eind januari tot begin maart liep. Bij deze campagne vroegen we specifiek om donaties voor *Dear Professor Einstein*. De campagne is geslaagd (102%) en had een goed bereik; er waren 94 donateurs.

Pers & media

In de week voor het festival waren we te horen op NPO Radio 1 bij het programma Villa VdB, Henkjan Honing vertelde daar over het programma *Muzikale dieren*. Artistiek

leider Merel Vercammen had twee grote interviews over het festival in de kranten NRC en De Volkskrant. Het festival was ook veel te horen op NPO Radio 4 in de weken voorafgaand aan het festival, zoals in De Ochtend van Vier, Maatwerk, De Muziekfabriek en Podium. Een afvaardiging van *Einstein's Benefietconcert* speelde bovendien live in het programma Spiegelzaal. Merel Vercammen gaf een pop-up optreden in de bibliotheek op het Neude in Utrecht en een interview voor de Concertzender.

Het festival heeft gebruik kunnen maken van de bestaande marketingkanalen van TivoliVredenburg, waardoor bijvoorbeeld een advertentie op social media op zeer lage kosten per klik uitkwam. Ook is het festival meegenomen in diverse posts en e-mail nieuwsbrieven naar verschillende publieksgroepen en heeft TivoliVredenburg een advertentie in UITMagazine geregeld. Diverse partners hebben aandacht besteed aan het festival, zo waren er winacties via Klassifest en New Scientist. Alle artiesten kregen gepersonaliseerd beeldmateriaal van het festival wat zij enthousiast op diverse media hebben gedeeld. Ook zijn er kortingscodes verspreid onder artiesten, wat onder andere een grote groep aanhangers van de Utrechtse Studenten Cantorij heeft opgeleverd.

Een jonge doelgroep is het beste online te bereiken, vandaar dat het festival flink heeft ingezet op sociale media en online platforms. Er zijn advertenties ingekocht bij de populaire wetenschapspodcasts Onbehaarde Apen en Bert ziet Sterren.

Huisstijl

Het beeldmerk, logo en de andere communicatie-uitingen (zoals beeld, posts en stories voor de crowdfundingscampagne) zijn allemaal ontworpen door Korinna van Balkom, waarmee de festivalstijl consequent is doorgezet.

Print

Het festival is met posters zowel binnen als buiten aanwezig geweest in de regio Utrecht en Utrecht stad. Bij *Pieces of Tomorrow* in TivoliVredenburg in de week voor het festival hebben we geflyerd na afloop van het concert. Ook hebben we e-mail marketing gedaan via een eigen nieuwsbrief. Via de website kon publiek zich al voor deze nieuwsbrief inschrijven. Daarnaast is het festival vermeld in nieuwsbrieven van o.a. de artistiek leider, enkele artiesten en partners zoals New Scientist.

--- Organisatie ---

Het festival is zoals voorgenomen georganiseerd door de hiertoe nieuw opgerichte Stichting Resonance.

De marketeer van het festival viel om gezondheidsredenen helaas zes weken voor het festival uit. Lid van de Raad van Toezicht en Hoofd Marketing bij het NBE Olga Mouret is toen ingesprongen op marketing, met toestemming van de rest van de Raad van Toezicht van Stichting Resonance vanwege noodweer.

De directeur-bestuurders hechten belang aan een duurzame aard van dit festival. Er heeft dan ook een uitgebreide evaluatie plaatsgevonden, zowel binnen het team als met de Raad van Toezicht en met de grootste partner TivoliVredenburg. Hoewel we als nieuw festival zeker nog kunnen doorgroeien en bijleren werd de samenwerking door de gesproken partijen als positief ervaren.

FONDSEN:

SPONSOREN EN PARTNERS:

